

I

(Akty ustawodawcze)

DECYZJE

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 862/2010/UE

z dnia 22 września 2010 r.

w sprawie udziału Unii we Wspólnym Programie Badawczo-Rozwojowym na rzecz Morza Bałtyckiego (BONUS), podjętym przez kilka państw członkowskich

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 185 i art. 188 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽³⁾ („siódmy program ramowy”) przewiduje udział Wspólnoty w programach badawczo-rozwojowych podjętych przez kilka państw członkowskich, w tym udział w strukturach utworzonych w celu wykonania tych programów w rozumieniu art. 169 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską („Traktat WE”).

⁽¹⁾ Opinia z dnia 29 kwietnia 2010 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 czerwca 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 12 lipca 2010 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

(2) Decyzja Rady 2006/971/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. dotycząca programu szczegółowego „Współpraca”, wdrażającego siódmy program ramowy Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽⁴⁾, zachęca do przekrojowego podejścia do tematów badawczych odnoszących się do jednego lub większej liczby tematów siódmego programu ramowego i określa w tym kontekście inicjatywę na mocy art. 169 Traktatu WE w dziedzinie wspólnie prowadzonych badań Morza Bałtyckiego jako jeden z obszarów odpowiednich dla udziału Wspólnoty we wspólnie realizowanych krajowych programach badawczych.

(3) Ekosystem Morza Bałtyckiego, które jest półzamkniętym europejskim morzem śródlądowym, jest jednym z największych słonawych zbiorników wodnych na świecie, poddawany potężnej presji przyrody i presji spowodowanej działalnością człowieka, takiej jak zanieczyszczenia pochodzące z zatopionej broni chemicznej, na przykład gazy bojowe z czasów II wojny światowej, a także zanieczyszczenia związkami metali ciężkich, substancjami organicznymi, materiałami radioaktywnymi oraz wyciekami mazutu i ropy naftowej. Rozwój rolnictwa w zlewisku Morza Bałtyckiego również powoduje nadmierne wprowadzanie nawozów i substancji organicznych powodujących zaawansowaną eutrofizację, a także wprowadzanie do środowiska nieendemicznych organizmów obcych. Niezrównoważona eksploatacja zasobów rybnych i zmiana klimatu powodują utratę pierwotnej różnorodności biologicznej. Czynniki te, jak również stała działalność człowieka, w tym projekty infrastrukturalne bezpośrednio na wybrzeżu i w najbliższym sąsiedztwie wybrzeża i zlewiska Morza Bałtyckiego, a także niezrównoważona pod względem ekologicznym turystyka, pogarszają środowisko naturalne. Wszystkie te czynniki znacząco zmniejszają zdolność Morza Bałtyckiego do dostarczania, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, zasobów i usług bezpośrednio i pośrednio niezbędnych człowiekowi do osiągnięcia korzyści społecznych, kulturowych i gospodarczych.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 86.

- (4) W dniu 14 grudnia 2007 r. Rada Europejska podkreśliła obawy o stan środowiska w regionie Morza Bałtyckiego odzwierciedlone w komunikacie Komisji z dnia 10 czerwca 2009 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącym strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto Rada zwróciła się do Komisji z prośbą o przedstawienie wniosku dotyczącego inicjatywy na mocy art. 169 Traktatu WE dla regionu Morza Bałtyckiego.
- (5) Nauka powinna przyczynić się do sprostania takim wyzwaniom i rozwiązania nagłych problemów środowiska Morza Bałtyckiego. Powaga zaistniałej sytuacji wymaga jednak nasilenia pod względem jakościowym i ilościowym prowadzonych obecnie w regionie Morza Bałtyckiego badań poprzez opracowanie i wdrożenie w pełni zintegrowanego podejścia, w ramach którego odpowiednie programy badawcze wszystkich państw sąsiadujących mogą być usprawniane i ukierunkowywane, tak by zająć się skomplikowanymi i nagłymi kwestiami w skoordynowany, wydajny i skuteczny sposób.
- (6) Programy lub działania badawczo-rozwojowe podejmowane obecnie przez poszczególne państwa członkowskie na poziomie krajowym dla wsparcia badań i rozwoju w regionie Morza Bałtyckiego są skoordynowane na szczeblu Unii w stopniu niewystarczającym do uzyskania niezbędnej masy krytycznej, której wymagają strategiczne obszary badań i rozwoju.
- (7) Ponadto istniejące struktury badawcze specyficzne dla danego sektora, które rozwijały się przez lata prowadzenia polityk krajowych, są głęboko zakorzenione w krajowych systemach zarządzania i uniemożliwiają rozwój i finansowanie multi-, inter- i transdyscyplinarnych badań środowiska, które są potrzebne, aby sprostać wyzwaniom związanym z Morzem Bałtyckim.
- (8) Chociaż istnieje długa tradycja współpracy badawczej dotyczącej Morza Bałtyckiego z krajami zarówno z regionu Morza Bałtyckiego, jak i spoza niego, to, jak dotąd, z powodu nierównej sytuacji gospodarczej i różnic w rozwoju w poszczególnych krajach, a także dużej różnorodności krajowych programów, tematów i priorytetów badawczych, na wspólne działania brakowało środków finansowych wystarczających do optymalnego wykorzystania potencjału badawczego.
- (9) W swoim programie prac na lata 2007–2008 z dnia 11 czerwca 2007 r. dotyczącym realizacji programu szczegółowego „Współpraca” Komisja zapewniła wsparcie finansowe dla BONUS ERA-NET i ERA-NET PLUS w dziedzinie badań środowiska Morza Bałtyckiego w celu wzmocnienia współpracy między agencjami finansującymi badania środowiska w tym regionie i ułatwienia przejścia do wspólnego programu badawczo-rozwojowego na rzecz Morza Bałtyckiego, który ma zostać wdrożony na podstawie art. 169 Traktatu WE.
- (10) Ogólnie rzecz biorąc, BONUS ERA-NET i ERA-NET PLUS działały prawidłowo, istotne jest zatem, aby zapewnić ciągłość wysiłków badawczych w celu zajęcia się pilnymi wyzwaniami dotyczącymi środowiska.
- (11) Zgodnie z podejściem przyjętym w siódmym programie ramowym oraz tym, co stwierdzono w konsultacjach z zainteresowanymi stronami w trakcie realizacji BONUS ERA-NET, w regionie Morza Bałtyckiego istnieje potrzeba wprowadzenia programów badań wpisujących się w cele polityki.
- (12) Dania, Niemcy, Estonia, Łotwa, Litwa, Polska, Finlandia i Szwecja (zwane dalej „uczestniczącymi państwami”) zgodziły się na wspólną realizację Wspólnego Programu Badawczo-Rozwojowego na rzecz Morza Bałtyckiego BONUS (zwanego dalej „programem BONUS”). Program BONUS ma na celu wsparcie rozwoju nauki i innowacji poprzez stworzenie niezbędnych ram prawnych i organizacyjnych dla międzynarodowej współpracy pomiędzy państwami nadbałtyckimi w zakresie badań środowiska Morza Bałtyckiego.
- (13) Chociaż program BONUS jest w dużej mierze skoncentrowany na badaniach środowiska, jest on zbieżny z niektórymi powiązаныmi programami badawczymi Unii, dotyczącymi różnorodnej działalności człowieka mającej skumulowany wpływ na ekosystemy, takiej jak rybołówstwo, akwakultura, rolnictwo, infrastruktura (w tym w dziedzinie energii), transport, szkolenie i mobilność naukowców, a także kwestii społeczno-gospodarczych. Program BONUS ma istotne znaczenie dla wielu polityk i dyrektyw Unii, w tym dla strategii Unii dla regionu Morza Bałtyckiego; wspólnej polityki rybołówstwa; wspólnej polityki rolnej; dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽¹⁾; dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)⁽²⁾, jak również dla międzynarodowych zobowiązań Unii, np. dla bałtyckiego planu działań Komisji Helsińskiej (HELCOM). W rezultacie program BONUS przyniesie korzyści wielu innym obszarom polityki Unii.

(¹) Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

(²) Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

- (14) W celu zwiększenia siły oddziaływania programu BONUS uczestniczące państwa zgodziły się na udział Unii w tym programie.
- (15) Aby zapewnić możliwość przeprowadzenia szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie strategicznie ukierunkowanego programu badań, który mógłby również uwzględniać pojawiające się potrzeby badawcze, program BONUS powinien obejmować etap strategiczny, po którym następuje etap realizacji. Na etapie strategicznym programu BONUS należy dążyć do udziału dodatkowych, ukierunkowanych sektorowo agencji finansujących, aby dalej pogłębiać integrację badań, uwzględniając międzysektorowe potrzeby użytkowników końcowych, a także zapewnić skuteczne wykorzystanie wyników w ustaleniach dotyczących polityki i zarządzania zasobami w wielu sektorach gospodarki.
- (16) Pod koniec etapu strategicznego Komisja powinna sprawdzić, czy jest dostępny strategiczny program badań, platformy konsultacyjne dla zainteresowanych stron oraz warunki realizacji, aby program BONUS mógł przejść do etapu realizacji. Komisja może stosownie do potrzeb przedstawić zalecenia dotyczące ulepszenia strategicznego programu badań. Przejście do etapu realizacji powinno przebiegać płynnie i bez opóźnień.
- (17) Uczestniczące państwa zgodziły się przeznaczyć na program BONUS 50 mln EUR. Należy umożliwić wniesienie wkładów rzeczowych w postaci udostępnienia i korzystania z infrastruktury („wkład rzeczowy w postaci infrastruktury”), pod warunkiem że nie będą one stanowiły znacznej części całego wkładu. Należy ocenić je pod kątem wartości i użyteczności dla realizacji projektów w ramach programu BONUS.
- (18) Udział Unii w programie BONUS nie powinien przekroczyć 50 mln EUR na cały okres trwania tego programu i równoważyć do wysokości tej kwoty wkład uczestniczących państw, aby zwiększyć ich zainteresowanie wspólną realizacją programu BONUS. Większą część wkładu finansowego Unii należy przeznaczyć na etap realizacji. W odniesieniu do każdego etapu należy określić pułap. Pułap dla etapu realizacji powinien zostać powiększony o kwotę pozostałą po wdrożeniu etapu strategicznego.
- (19) Wspólna realizacja programu BONUS wymaga specjalnej jednostki ds. realizacji przewidzianej w decyzji 2006/971/WE. Uczestniczące państwa porozumiały się co do takiej specjalnej jednostki ds. realizacji i powołały Bałtycką Sieć Organizacji na rzecz Finansowania Nauki (zwaną dalej „BONUS EUIG”) w celu realizacji programu BONUS. BONUS EUIG powinno być odbiorcą wkładu finansowego Unii. Przypominając uczestniczącym państwom o znaczeniu zasady rzeczywistej wspólnej puli, należy jednocześnie zauważyć, że każde uczestniczące państwo zadecyduje – zgodnie ze wspólnymi dla programu BONUS zasadami finansowania i procedurami – czy będzie zarządzać swoim własnym wkładem, czy też zarządzaniem tym zajmie się BONUS EUIG. BONUS EUIG powinno również zapewnić zgodność realizacji programu BONUS z zasadą należytego zarządzania finansami.
- (20) Wkład finansowy Unii powinien być uzależniony od formalnego zaangażowania ze strony właściwych organów krajowych uczestniczących państw oraz wniesienia przez nie wkładów finansowych.
- (21) Wniesienie wkładu Unii przeznaczonego na etap strategiczny powinno być uzależnione od zawarcia pomiędzy Komisją, w imieniu Unii, a BONUS EUIG umowy w sprawie przyznania dotacji, która, aby usprawnić i uprościć zarządzanie, powinna podlegać rozporządzeniu (WE) nr 1906/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającemu zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007–2013) ⁽¹⁾.
- (22) Wniesienie wkładu Unii przeznaczonego na etap realizacji powinno być uzależnione od zawarcia porozumienia wykonawczego pomiędzy Komisją, w imieniu Unii, a BONUS EUIG, zawierającego szczegółowe postanowienia dotyczące wykorzystania wkładu finansowego Unii. Ta część wkładu finansowego Unii powinna być zarządzana w ramach pośredniego zarządzania scentralizowanego zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) i art. 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz z art. 35, art. 38 ust. 2 i art. 41 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego stosowanego do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽³⁾.
- (23) Wszelkie odsetki uzyskane z wkładów wniesionych na rzecz BONUS EUIG powinny być uznawane za jego dochody i przeznaczane na realizację programu BONUS.

⁽¹⁾ Dz.U. L 391 z 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

- (24) W celu ochrony swoich interesów finansowych Unia powinna mieć prawo do zmniejszenia, wstrzymania lub zaprzestania wnoszenia swojego wkładu finansowego w przypadku niewłaściwej, częściowej lub spóźnionej realizacji programu BONUS albo w przypadku gdy uczestniczące państwa nie wezmą udziału, wezmą udział tylko w części lub wezmą udział z opóźnieniem w finansowaniu programu BONUS, na warunkach określonych w porozumieniach, które mają zostać zawarte między Unią a BONUS EUIG.
- (25) W celu skutecznej realizacji programu BONUS wsparcie finansowe na etapie realizacji powinno zostać przyznane uczestnikom wybranych na poziomie centralnym projektów w ramach programu BONUS, pod nadzorem BONUS EUIG, w następstwie zaproszenia do składania wniosków. Przyznanie i wypłata takiego wsparcia finansowego uczestnikom programu BONUS powinny być przejrzyste, niebiurokratyczne oraz zgodne ze wspólnymi zasadami odpowiednimi dla siódmego programu ramowego.
- (26) Chociaż Wspólne Centrum Badawcze jest departamentem Komisji, jego instytuty dysponują możliwościami badawczymi mającymi związek z programem BONUS i mogą uczestniczyć w jego realizacji. Należy zatem określić rolę Wspólnego Centrum Badawczego w kontekście możliwości jego kwalifikowalności do finansowania.
- (27) W celu zagwarantowania równego traktowania ocena wniosków powinna być oparta na tych samych zasadach, które są stosowane do wniosków składanych w siódmym programie ramowym. Ocena wniosków powinna być zatem dokonywana na poziomie centralnym, pod nadzorem BONUS EUIG – na podstawie przejrzystych i wspólnych kryteriów – przez niezależnych ekspertów dobrze znających lokalne uwarunkowania, a finansowanie powinno być przyznawane zgodnie z centralnie zatwierdzoną listą rankingową. BONUS EUIG powinno zatwierdzać kolejność pod względem miejsca na liście rankingowej i priorytetu ściśle według wyniku niezależnej oceny, która powinna być wiążąca.
- (28) Każde państwo członkowskie oraz każdy kraj stowarzyszony z siódmym programem ramowym powinien mieć możliwość przystąpienia do programu BONUS.
- (29) Zgodnie z celami siódmego programu ramowego udział w programie BONUS jakiegokolwiek innego kraju, w szczególności krajów graniczących z Morzem Bałtyckim lub usytuowanych w jego zlewisku, powinien być możliwy, w przypadku gdy udział taki jest przewidziany przez odpowiednią umowę międzynarodową, a Komisja oraz uczestniczące państwa wyrażą na ten udział zgodę. Zgodnie z siódmym programem ramowym Unia powinna mieć prawo do uzgadniania warunków swojego wkładu finansowego do programu BONUS w odniesieniu do udziału w nim innych krajów na zasadach i warunkach określonych w niniejszej decyzji.
- (30) Należy podjąć stosowne działania w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podjąć niezbędne kroki w celu odzyskania utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽¹⁾ oraz (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ⁽²⁾, jak również z rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽³⁾.
- (31) Działalność badawcza prowadzona w ramach programu BONUS powinna być zgodna z zasadami etycznymi zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w siódmym programie ramowym i kierować się zasadami uwzględniania problematyki równości płci i równouprawnienia płci oraz zrównoważonego rozwoju.
- (32) W świetle okresowej oceny przeprowadzonej przez Komisję z pomocą niezależnych ekspertów dobrze znających lokalne uwarunkowania Komisja powinna ocenić jakość i skuteczność realizacji programu BONUS oraz postęp w osiągnięciu wyznaczonych celów, a także przeprowadzić ocenę końcową.
- (33) Uczestnicy programu BONUS powinni ogłaszać i szeroko rozpowszechniać swoje wyniki, w szczególności w odniesieniu do innych podobnych projektów z zakresu badań morskich, oraz udostępniać te informacje opinii publicznej.
- (34) Pomyślna realizacja projektów przeprowadzonych już w ramach BONUS ERA-NET i BONUS ERA-NET PLUS ujawniła katastrofalny stan Morza Bałtyckiego. Stan środowiska w regionie Morza Bałtyckiego powinien zatem nadal być przedmiotem dalszych działań badawczych,

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wkład finansowy Unii

1. Unia wnosi wkład finansowy do Wspólnego Programu Badawczo-Rozwojowego na rzecz Morza Bałtyckiego BONUS (zwanego dalej „programem BONUS”), podjętego wspólnie przez Danię, Niemcy, Estonię, Łotwę, Litwę, Polskę, Finlandię i Szwecję (zwane dalej „uczestniczącymi państwami”), na warunkach określonych w niniejszej decyzji.

2. Unia wnosi wkład finansowy, który nie przekracza 50 mln EUR na cały okres trwania programu BONUS, na etapie strategicznym zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1906/2006, a na etapie realizacji zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego. Do wysokości tego pułapu wkład finansowy Unii stanowi równowartość wkładu uczestniczących państw.

3. Wkład finansowy Unii jest wypłacany łącznie ze środków przyznanych w budżecie na wszystkie odnośne tematy programu szczegółowego „Współpraca”.

Artykuł 2

Realizacja programu BONUS

1. Program BONUS jest realizowany przez Bałtycką Sieć Organizacji na rzecz Finansowania Nauki (zwaną dalej „BONUS EUIG”).

2. Program BONUS realizowany jest w dwóch etapach, a mianowicie obejmuje etap strategiczny, po którym następuje etap realizacji zgodnie z załącznikiem I.

3. Etap strategiczny programu BONUS trwa do 18 miesięcy. Stanowi on przygotowanie do etapu realizacji. Na etapie strategicznym BONUS EUIG wykonuje następujące zadania:

- a) przygotowuje strategiczny program badań, określając część dotyczącą naukowych treści programu BONUS, koncentrując się na zaproszeniach do składania wniosków, zgodnie z celami określonymi w siódmym programie ramowym;
- b) tworzy platformy konsultacyjne dla zainteresowanych stron w celu wzmocnienia i zinstytucjonalizowania udziału zainteresowanych stron ze wszystkich odpowiednich sektorów;
- c) przygotowuje warunki realizacji, w tym przepisy i procedury prawne i finansowe, postanowienia dotyczące praw własności intelektualnej powstałych w wyniku działań

w ramach programu BONUS, zasoby ludzkie oraz aspekty komunikacyjne.

4. Etap realizacji trwa co najmniej pięć lat. Na etapie realizacji publikowane są zaproszenia do składania wniosków zmierzające do sfinansowania projektów służących celom programu BONUS. Zaproszenia te ukierunkowane są na projekty międzynarodowe z udziałem wielu partnerów, zachęcają do odpowiedniego udziału małych i średnich przedsiębiorstw i obejmują działania w zakresie badań, rozwoju technologicznego, szkolenia oraz upowszechniania wiedzy. Wyboru projektów dokonuje się zgodnie z zasadami równego traktowania, przejrzystości, niezależnej oceny, współfinansowania, finansowania nieprowadzącego do zysku, niedziałania prawa wstecz oraz niełączenia finansowania z innymi źródłami unijnymi. Przyznawanie i wypłata finansowania uczestnikom programu BONUS są zgodne ze wspólnymi zasadami obowiązującymi dla siódmego programu ramowego.

Artykuł 3

Warunki dotyczące wkładu finansowego Unii

1. Wkład finansowy Unii w etap strategiczny nie przekracza 1,25 mln EUR i stanowi równowartość wkładu uczestniczących państw do wysokości tej kwoty. Zobowiązanie Unii do wniesienia wkładu w etap strategiczny uzależnione jest od równoważnego zobowiązania uczestniczących państw.

2. Wkład finansowy Unii w etap realizacji nie przekracza 48,75 mln EUR i stanowi równowartość wkładu uczestniczących państw do wysokości tej kwoty. Pułap ten może zostać powiększony o kwotę pozostałą po wdrożeniu etapu strategicznego. Na etapie realizacji do 25 % wkładu uczestniczących państw może polegać na wniesieniu wkładu rzeczowego w postaci infrastruktury.

3. Wkład finansowy Unii w etap realizacji jest uzależniony od:

- a) ustalenia przez uczestniczące państwa strategicznego programu badań, platform konsultacyjnych dla zainteresowanych stron oraz warunków realizacji, o których mowa w art. 2 ust. 3, a także postępu w osiąganiu celów i oczekiwanych rezultatów określonych w załączniku I sekcja 2. Komisja może stosownie do potrzeb przedstawić zalecenia dotyczące ulepszenia strategicznego programu badań;
- b) wykazania przez BONUS EUIG zdolności do realizacji programu BONUS, w tym otrzymywania, rozdzielania i monitorowania wkładu finansowego Unii zgodnie z zasadami pośredniego zarządzania scentralizowanego zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) i art. 56 rozporządzenia finansowego, z art. 35, art. 38 ust. 2 i art. 41 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002 oraz zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami;

- c) utrzymywania i stosowania odpowiedniego i skutecznego modelu zarządzania programem BONUS zgodnie z załącznikiem II;
- d) skutecznego wykonywania przez BONUS EUIG działań związanych z etapem realizacji programu BONUS, określonych w załączniku I i wiążących się z publikowaniem zaproszeń do składania wniosków o przyznanie dotacji;
- e) zobowiązania każdego z uczestniczących państw do udziału w finansowaniu programu BONUS oraz skutecznego wniesienia wkładu finansowego, w szczególności finansowania uczestników projektów programu BONUS wybranych w następstwie zaproszenia do składania wniosków;
- f) zgodności z unijnymi zasadami pomocy państwa, w szczególności z Wspólnotowymi zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną⁽¹⁾;
- g) zapewnienia wysokiego poziomu doskonałości naukowej, przestrzegania zasad etycznych zgodnie z ogólnymi zasadami siódmego programu ramowego oraz przestrzegania zasad uwzględniania problematyki równości płci i równouprawnienia płci oraz zasady zrównoważonego rozwoju.

Artykuł 4

Udział Wspólnego Centrum Badawczego

1. Wspólne Centrum Badawcze kwalifikuje się do finansowania w ramach programu BONUS na tych samych warunkach, co kwalifikujące się podmioty uczestniczących państw.
2. Zasoby własne Wspólnego Centrum Badawczego, które nie są objęte finansowaniem w ramach programu BONUS, nie są uznawane za część wkładu finansowego Unii w rozumieniu art. 1.

Artykuł 5

Umowy między Unią a BONUS EUIG

1. Szczegółowe uzgodnienia dotyczące zarządzania środkami i ich kontroli oraz ochrony interesów finansowych Unii na etapie strategicznym są określane w umowie w sprawie przyznania dotacji, która jest zawierana pomiędzy Komisją, w imieniu Unii, a BONUS EUIG zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej decyzji i w rozporządzeniu (WE) nr 1906/2006.
2. Szczegółowe uzgodnienia dotyczące zarządzania środkami i ich kontroli oraz ochrony interesów finansowych Unii na

etapie realizacji są określane w porozumieniu wykonawczym i rocznych umowach finansowych, które są zawierane pomiędzy Komisją, w imieniu Unii, a BONUS EUIG.

Porozumienie wykonawcze obejmuje w szczególności:

- a) określenie powierzonych zadań;
- b) postanowienia dotyczące ochrony funduszy Unii;
- c) warunki i szczegółowe uzgodnienia dotyczące realizacji zadań, w tym zasady i pułapy finansowania mające zastosowanie do projektów w ramach programu BONUS oraz stosowne postanowienia dotyczące rozgraniczenia obowiązków i przeprowadzania kontroli;
- d) zasady składania Komisji sprawozdań w sprawie sposobu realizacji zadań;
- e) warunki decydujące o zaprzestaniu wykonywania zadań;
- f) szczegółowe uzgodnienia dotyczące kontroli Komisji;
- g) warunki dotyczące wykorzystania odrębnego rachunku bankowego oraz sposobu wykorzystania narosłych odsetek;
- h) postanowienia zapewniające widoczność działań Unii w odniesieniu do pozostałych działań BONUS EUIG;
- i) zobowiązanie do powstrzymania się od wszelkich czynności, które mogą powodować konflikt interesów w rozumieniu art. 52 ust. 2 rozporządzenia finansowego;
- j) postanowienia dotyczące praw własności intelektualnej powstałych w wyniku realizacji programu BONUS, o których mowa w art. 2;
- k) kryteria, które należy stosować podczas ocen okresowych i końcowych, w tym kryteria, o których mowa w art. 13.

3. W celu uzyskania dowodów istnienia i właściwego funkcjonowania procedur i systemów, o których mowa w art. 56 rozporządzenia finansowego, Komisja dokonuje oceny *ex ante* BONUS EUIG.

⁽¹⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1.

Artykuł 6

Odsetki od wkładów

Odsetki uzyskane z wkładów finansowych przeznaczonych na program BONUS są uznawane za dochody BONUS EUIG i przeznaczane na program BONUS.

Artykuł 7

Zmniejszenie, wstrzymanie lub zaprzestanie wkładu finansowego Unii

W przypadku braku lub niewłaściwej, częściowej albo spóźnionej realizacji programu BONUS Unia może zmniejszyć lub wstrzymać swój wkład finansowy lub zaprzestać jego wnoszenia, uwzględniając postępek w realizacji programu BONUS.

W przypadku gdy uczestniczące państwa nie biorą udziału, biorą udział tylko w części lub biorą udział z opóźnieniem w finansowaniu programu BONUS, Unia może zmniejszyć swój wkład finansowy, uwzględniając wysokość finansowania ze środków publicznych przyznanych przez uczestniczące państwa na warunkach określonych w umowie w sprawie przyznania dotacji, o której mowa w art. 5 ust. 1.

Artykuł 8

Ochrona interesów finansowych Unii przez uczestniczące państwa

W ramach realizacji programu BONUS uczestniczące państwa podejmują wszelkie środki prawne, regulacyjne, administracyjne lub inne środki niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii. W szczególności uczestniczące państwa przyjmują konieczne środki zapewniające pełne odzyskanie kwot należnych Unii zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002.

Artykuł 9

Kontrola Komisji i Trybunału Obrachunkowego

Komisja i Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej są uprawnione do przeprowadzania wszelkich kontroli i inspekcji koniecznych do zapewnienia właściwego zarządzania środkami Unii i ochrony interesów finansowych Unii przed wszelkimi nadużyciami finansowymi lub nieprawidłowościami. W tym celu uczestniczące państwa i BONUS EUIG udostępniają Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu wszystkie istotne dokumenty.

Artykuł 10

Wymiana informacji

Komisja przekazuje wszystkie istotne informacje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu. Wzywa się uczestniczące państwa, by przekazywały Komisji,

za pośrednictwem BONUS EUIG, wszelkie dodatkowe informacje, o które zwróci się Parlament Europejski, Rada lub Trybunał Obrachunkowy, dotyczące zarządzania finansami BONUS EUIG, zgodnie z ogólnymi wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 13.

Artykuł 11

Udział innych państw członkowskich i krajów stowarzyszonych

Każde państwo członkowskie oraz każdy kraj stowarzyszony z siódmym programem ramowym może przystąpić do programu BONUS zgodnie z kryteriami określonymi w art. 3 ust. 1 oraz art. 3 ust. 3 lit. e) i f). Do celów niniejszej decyzji państwa członkowskie i kraje stowarzyszone, które przystąpiły do programu BONUS, uważane są za uczestniczące państwa.

Artykuł 12

Udział innych krajów

Uczestniczące państwa oraz Komisja mogą wyrazić zgodę na udział każdego innego kraju, z zastrzeżeniem kryteriów określonych w art. 3 ust. 1 oraz art. 3 ust. 3 lit. e) i f), oraz pod warunkiem że taki udział jest przewidziany przez odpowiednią umowę międzynarodową.

Artykuł 13

Roczne sprawozdania i ocena

Komisja włącza sprawozdanie z działań podjętych w ramach programu BONUS do rocznego sprawozdania dotyczącego siódmego programu ramowego przedstawianego Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na mocy art. 190 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Komisja przeprowadza okresową ocenę programu BONUS nie później niż dnia 31 grudnia 2014 r. Ocena ta obejmuje postępy w realizacji celów określonych w art. 2 i załączniku I, jak również zalecenia programu BONUS dotyczące najważniejszych sposobów dalszego pogłębiania integracji, poprawy jakości i skuteczności realizacji, w tym integracji naukowej, integracji zarządzania i integracji finansowej oraz kwestię, czy poziom wkładu finansowego uczestniczących państw jest odpowiedni w świetle potencjalnego zapotrzebowania zgłoszonego przez ich różne krajowe środowiska naukowe Komisja przekazuje wyniki okresowej oceny wraz z uwagami Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Z chwilą zakończenia udziału Unii w programie BONUS, jednak nie później niż dnia 31 grudnia 2017 r., Komisja przeprowadza ostateczną ocenę programu BONUS. Komisja przedstawia wyniki tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 15

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 22 września 2010 r.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*W imieniu Parlamentu
Europejskiego*

J. BUZEK
Przewodniczący

*W imieniu
Rady*

O. CHASTEL
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

CELE I REALIZACJA PROGRAMU BONUS

1. Cele programu BONUS

Program BONUS zwiększa potencjał badawczy regionu Morza Bałtyckiego w celu: stworzenia podstaw dla opracowania i wdrożenia regulacji, polityk i praktyk zarządczych, które są dostosowane do potrzeb; skuteczniejszego reagowania na najważniejsze problemy społeczne i dotyczące ochrony środowiska, które obecnie występują w tym regionie i będą pojawiać się w najbliższych latach; poprawy sprawności i skuteczności rozproszonego w regionie Morza Bałtyckiego podejścia do badań środowiska i ich planowania poprzez integrację badań ekosystemu Morza Bałtyckiego w jeden trwały, oparty na współpracy, interdyscyplinarny, właściwie zintegrowany i ukierunkowany program wielonarodowy.

Program BONUS przyczynia się również do tworzenia i uporządkowania europejskiej przestrzeni badawczej w regionie Morza Bałtyckiego.

W celu osiągnięcia powyższych celów niezbędna jest poprawa sprawności i skuteczności rozproszonego w regionie Morza Bałtyckiego planowania programów badawczych dotyczących ochrony środowiska poprzez integrację działań badawczych w jeden trwały, oparty na współpracy, interdyscyplinarny, właściwie zintegrowany i ukierunkowany program wielonarodowy na potrzeby wsparcia zrównoważonego rozwoju regionu. W tym celu program BONUS obejmuje:

- a) opracowanie wpisującego się w cele polityki strategicznego programu badań;
- b) wzmocnienie trwałej transgranicznej i międzysektorowej koordynacji i integracji publicznych programów badawczych;
- c) zwiększenie potencjału badawczego nowych państw członkowskich Unii z regionu Morza Bałtyckiego;
- d) utworzenie odpowiednich platform konsultacyjnych dla zainteresowanych stron angażujących przedstawicieli wszystkich liczących się sektorów;
- e) zmobilizowanie dodatkowych środków finansowych ze wzmocnionej międzysektorowej współpracy w dziedzinie badań ekosystemu Morza Bałtyckiego;
- f) ustanowienie odpowiednich warunków realizacji umożliwiających skuteczne wdrożenie programu BONUS dzięki wspólnemu zarządzaniu przez jeden podmiot prawny i wspólną strukturę zarządzania;
- g) wystosowanie przekrojowych, strategicznie ukierunkowanych i angażujących wielu partnerów wspólnych zaproszeń do składania wniosków.

2. Etap strategiczny

2.1. Cel

Etap strategiczny stanowi przygotowanie do etapu realizacji. Dotyczy strategicznego rozwoju programu BONUS, aby zapewnić osiągnięcie optymalnej integracji badań ekosystemu Morza Bałtyckiego. Dąży do wzmocnienia udziału zainteresowanych stron i grup użytkowników, aby zapewnić znaczenie badań dla polityki i zarządzania oraz hierarchię ważności poszczególnych zagadnień badawczych wynikającą z potrzeb polityki oraz aby w pełni zaangażować naukowców i ich instytucje badawcze, jak również szeroko pojęte zainteresowane strony.

2.2. Rezultaty

BONUS EUIG przesyła Komisji rezultaty określone w poniższych punktach nie później niż w ciągu 15 miesięcy od rozpoczęcia etapu strategicznego.

Na żądanie BONUS EUIG Komisja służy radą i pomocą w trakcie opracowywania tych rezultatów. Na żądanie Komisji BONUS EUIG składa sprawozdanie z osiągniętych postępów.

2.2.1. Strategiczny program badań

Strategiczny program badań jest opracowywany i uzgadniany w drodze konsultacji między uczestniczącymi państwami, szeroko pojętymi zainteresowanymi stronami oraz Komisją. Stanowi podstawę dla programu wpisującego się w cele polityki. Rozszerza tematykę badań, aby oprócz ekosystemu morskiego ująć szerokie podejście oparte na zlewisku Bałtyku dotykające kluczowych zagadnień, które mają wpływ na jakość i wydajność ekosystemów regionu Morza Bałtyckiego.

Program zawiera opis stanu wyjściowego i poziomu zaawansowania badań ekosystemu Morza Bałtyckiego, zapewnia jasną strategiczną wizję i plan działań służące osiągnięciu wyznaczonych celów oraz określa orientacyjne tematy zaproszeń wpisujące się w cele polityki, przeznaczone na nie budżety, harmonogram publikacji oraz przewidywany czas trwania projektów. Ponadto zawiera działania mające na celu odpowiedzenie na potrzeby pojawiające się w dziedzinie badań, wspieranie ogólnobałtyckiej integracji badań oraz wspólny plan działań do użytku wszystkich, dający możliwość planowania przyszłych inwestycji w potencjał infrastruktury regionalnej.

2.2.2. Platformy konsultacyjne dla zainteresowanych stron

Na podstawie szczegółowej analizy zainteresowanych stron, których dotyczy program BONUS na szczeblu lokalnym, krajowym, regionalnym i europejskim, tworzone są platformy konsultacyjne dla zainteresowanych stron oraz mechanizmy mające na celu wzmocnienie i instytucjonalizowanie udziału zainteresowanych stron ze wszystkich odpowiednich sektorów w celu identyfikacji krytycznych braków, ustalenia hierarchii ważności zagadnień badawczych oraz zwiększenia wykorzystania rezultatów badań. Obejmuje to udział naukowców, w tym związanych z innymi istotnymi, nie dotyczącymi morza dziedzinami nauk przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych, w celu zapewnienia koniecznej wielodyscyplinarności przy opracowywaniu strategicznego programu badań, jego strategicznej wizji i priorytetów badawczych.

Forum Badań Sektorowych (organ złożony z przedstawicieli ministerstw oraz innych podmiotów zajmujących się badaniem ekosystemu Morza Bałtyckiego i zarządzaniem nim) tworzone jest na potrzeby wsparcia programu BONUS jako stały organ i jest odpowiedzialne za omawianie planów, rezultatów i pojawiających się potrzeb w dziedzinie badań w perspektywie podejmowania decyzji. Forum to ułatwia i przyspiesza ogólnobałtycką integrację badań naukowych, w tym wspólne korzystanie z potencjału infrastruktury i jego planowanie, pomaga w uwydatnianiu potrzeb badawczych, przyspiesza wykorzystywanie wyników badań oraz ułatwia integrację finansowania badań.

2.2.3. Warunki realizacji

Warunki realizacji obejmują wszystkie aspekty skutecznej realizacji strategicznego programu badań. W stosownych przypadkach opierają się na zasadach siódmego programu ramowego. Obejmują między innymi następujące elementy:

- a) podejmowanie działań (sporządzanie dokumentów, ustanawianie procedur, nabór i szkolenie personelu) wymaganych przez rozporządzenie finansowe w odniesieniu do pośredniego scentralizowanego zarządzania;
- b) uzyskanie formalnych zobowiązań od uczestniczących państw w wysokości co najmniej 48,75 mln EUR, z czego maksymalnie 25 % może mieć formę wkładu rzeczowego w postaci infrastruktury;
- c) zapewnienie realistycznej i opartej na dowodach oceny wartości wkładu rzeczowego uczestniczących państw;
- d) opracowanie wyczerpującego wykazu wszystkich obiektów infrastruktury, w tym danych kontaktowych ich właścicieli, operatorów lub innych organów odpowiedzialnych, oraz jego publikacja i aktualizowanie, gdy jest to niezbędne;
- e) zagwarantowanie, że wspólne warunki realizacji zawartych na poziomie centralnym przez BONUS EUIG umów o przyznaniu dotacji z beneficjentami programu BONUS zostaną wcześniej uzgodnione, w tym wspólne uzgodnione zasady uczestnictwa, wzór umowy o przyznaniu dotacji, wytyczne dla wnioskodawców, uczestników i osób dokonujących niezależnej oceny, warunki audytu beneficjentów, w tym zapewnienie Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu możliwości przeprowadzania takich audytów;
- f) stworzenie właściwej struktury zarządzania dla kierownictwa programu BONUS na wszystkich etapach realizacji projektu;
- g) zapewnienie odpowiedniego finansowania przeznaczonego na wzmocnienie BONUS EUIG pod kątem zasobów ludzkich i wiedzy specjalistycznej z wielu dziedzin, aby umożliwić mu zarówno wsparcie w elementach strategicznych, jak i sprawną realizację programu BONUS;
- h) opracowanie struktury finansowania projektów w ramach programu BONUS;
- i) opracowanie strategii komunikacji i upowszechniania, która – w możliwie jak największym stopniu – zapewnia zgodność wyników i danych z normami Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska Morskiego.

Szczegółowe podejście i zasady dotyczące wkładu rzeczowego w postaci infrastruktury są opracowywane na etapie strategicznym, podczas którego uczestniczące państwa zobowiązują się do zapewnienia beneficjentom programu BONUS bezpłatnego dostępu do infrastruktury (szczególnie statków badawczych) i jej wykorzystywania. Koszty wykorzystania tej infrastruktury nie stanowią kosztów kwalifikowalnych projektu. W związku z powyższym BONUS EUIG zawiera z uczestniczącymi państwami lub właścicielami infrastruktury odpowiednie porozumienia, które:

- a) określają metodologię oceny wkładu rzeczowego w postaci infrastruktury;
- b) zapewniają BONUS EUIG, Komisji oraz Trybunałowi Obrachunkowemu możliwość skontrolowania dostępu do infrastruktury oraz jej wykorzystania, a także wynikających z tego kosztów;
- c) stanowią, że umawiające się strony składają roczne sprawozdania z kosztów poniesionych na zapewnienie dostępu do infrastruktury lub jej wykorzystania przez beneficjentów programu BONUS.

2.2.4. Finansowanie przez Unię etapu strategicznego

Koszty kwalifikowalne są zwracane do wysokości 50 % i są to rzeczywiste koszty poniesione przez BONUS EUIG, odnotowane w księgowości i niezbędne do wypełnienia celu określonego w pkt 1. Koszty mogą być kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2010 r., a bardziej szczegółowo określa je umowa o przyznaniu dotacji na etap strategiczny.

3. Etap realizacji

O ile zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. a), a wyniki audytu *ex ante* BONUS EUIG będą pozytywne, Komisja i BONUS EUIG zawierają porozumienie wykonawcze.

3.1. Cele

Na etapie realizacji publikowane i realizowane są wspólne zaproszenia do składania wniosków, mające na celu sfinansowanie strategicznie ukierunkowanych projektów w ramach programu BONUS, dotyczących celów tego programu. Tematyka projektów, oparta na strategicznym programie badań programu BONUS, uwzględnia – na ile to możliwe – ustalony plan działań i obejmuje badania, działania w zakresie rozwoju technologicznego, szkolenia lub upowszechnianie.

3.2. Realizacja projektów w ramach programu BONUS

Projekty w ramach programu BONUS są realizowane poprzez angażujące wielu partnerów, międzynarodowe projekty z udziałem co najmniej trzech niezależnych, kwalifikowalnych podmiotów prawnych z trzech różnych państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych, z których co najmniej dwa należą do grupy uczestniczących państw.

Podmioty prawne z państw członkowskich i krajów stowarzyszonych mogą otrzymać finansowanie w ramach programu BONUS. Dowolne konsorcjum przedstawiające wniosek dotyczący projektu w ramach programu BONUS może obejmować uczestników z państwa trzeciego, pod warunkiem że może ono rzeczywiście zapewnić, iż posiada zasoby niezbędne do pełnego pokrycia kosztów swojego udziału.

Każde zaproszenie do składania wniosków ma jasno określone tematy naukowe. Tematy te są określane przez BONUS EUIG w konsultacji z Komisją. Określając te tematy, bierze się pod uwagę pojawiające się potrzeby, wyniki i rezultaty wcześniej zrealizowanych projektów oraz szerokie konsultacje z zainteresowanymi stronami przeprowadzone na etapie strategicznym i w trakcie całego programu BONUS.

BONUS EUIG możliwie szeroko publikuje zaproszenia do składania wniosków, wykorzystując konkretne nośniki informacji, a zwłaszcza strony internetowe dotyczące siódmego programu ramowego, oraz zwraca się do wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron za pośrednictwem prasy specjalistycznej i broszur. Zaproszenie do składania wniosków pozostaje otwarte przez co najmniej trzy miesiące. Proponowane projekty są składane do BONUS EUIG na poziomie centralnym przez wnioskodawców w odpowiedzi na zaproszenia w ramach procedury jednostopniowej oceny.

Proponowane projekty są oceniane i wybierane na poziomie centralnym na podstawie niezależnej analizy pod kątem określonych kryteriów kwalifikowalności, wyboru i przyznania finansowania. Podstawowymi kryteriami oceny są: doskonałość naukowa, jakość realizacji oraz przewidywane skutki projektu. Zaproszenie do składania wniosków zawiera podstawowe kryteria oceny. Dodatkowe kryteria mogą zostać wprowadzone, pod warunkiem że zostaną opublikowane w zaproszeniu do składania wniosków, nie mają charakteru dyskryminującego oraz nie przeważają nad podstawowymi kryteriami oceny.

BONUS EUIG zapewnia dokonanie oceny wszystkich otrzymanych wniosków z pomocą co najmniej trzech niezależnych ekspertów wyznaczonych przez nie na podstawie kryteriów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1906/2006. Każdy wniosek dotyczący projektu otrzymuje ocenę. Niezależni eksperci sprawdzają projekty na podstawie kryteriów oceny i przyznają punkty w skali od 0 do 5 za kryterium zgodnie z zasadami składania wniosków oraz powiązаныmi procedurami oceny, wyboru i przyznawania dotacji, zawartymi w siódmym programie ramowym.

BONUS EUIG tworzy listę finansowania ściśle zgodną z wynikami niezależnej oceny. W odniesieniu do przydziału środków w ramach programu BONUS wiążąca jest lista rankingowa utworzona przez niezależnych ekspertów.

Administracja i zarządzanie dotacjami przyznanymi wybranym projektom w ramach programu BONUS są prowadzone na poziomie centralnym pod nadzorem BONUS EUIG.

3.3. Dalsze działania

Oprócz zarządzania programem BONUS, o którym mowa w pkt 3.1 i 3.2, BONUS EUIG angażuje się również w następujące działania:

- a) regularne uaktualnianie strategicznego programu badań oraz ustalanie hierarchii ważności zagadnień badawczych w celu uwzględnienia pojawiających się potrzeb i wyników, a także rezultatów wcześniej zrealizowanych projektów oraz na podstawie procedur określonych w pkt 2.2.2 i dotyczących szerokiej konsultacji z zainteresowanymi stronami;
- b) ułatwianie międzynarodowym i multidyscyplinarnym zespołom badawczym projektów finansowanych w ramach programu BONUS dostępu do unikatowej infrastruktury oraz obiektów badawczych;
- c) wspieranie efektywnego współdziałania na płaszczyźnie naukowej i politycznej w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania wyników badań;
- d) uzyskanie od uczestniczących państw finansowania w wysokości zapewniającej trwałość programu BONUS bez finansowania przez Unię w okresie po zakończeniu realizacji tego programu;
- e) poprawa współpracy między regionalnymi programami badań środowiska a odpowiednimi środowiskami naukowymi badającymi baseny innych mórz europejskich;
- f) działania w zakresie komunikacji i upowszechniania;
- g) BONUS EUIG aktywnie uczestniczy w wymianie najlepszych praktyk z regionalnymi inicjatywami dotyczącymi basenów innych mórz europejskich, a także dąży do odpowiedniego zaakcentowania szczebla europejskiego w celu zapewnienia harmonizacji i usprawnienia działań.

3.4. Wkłady podczas etapu realizacji

Etap realizacji programu BONUS jest wspólnie finansowany przez uczestniczące państwa i Unię przez co najmniej pięć lat, aż do zakończenia pełnego cyklu realizacji wszystkich projektów finansowanych w ramach programu BONUS, pod warunkiem że do 2013 r. zobowiązania Unii zostaną zrealizowane i spełnione będą wszystkie wymogi dotyczące składania Komisji sprawozdań. Wkład finansowy Unii podczas etapu realizacji równoważy wkłady gotówkowe i rzeczowe w postaci infrastruktury uczestniczących państw wniesione za pośrednictwem BONUS EUIG na rzecz projektów w ramach programu BONUS, a także koszty bieżące poniesione przez BONUS EUIG na etapie realizacji. Wspomniane koszty bieżące nie mogą być wyższe niż 5 mln EUR.

BONUS EUIG jest odbiorcą wkładu finansowego Unii i nim zarządza. Uczestniczące państwo może postanowić, że będzie zarządzać swoim własnym krajowym finansowaniem i przeznaczyć swój wkład gotówkowy wyłącznie na badania krajowe, których wybór dokonywany jest na szczeblu centralnym, lub też zdecydować, że wkład gotówkowy będzie zarządzany centralnie przez BONUS EUIG.

Wkład finansowy Unii, z zastrzeżeniem warunków uzgodnionych w rocznych umowach finansowych, o których mowa w art. 5 ust. 2, jest wydatkowany na podstawie dowodów wniesienia wkładów gotówkowych przez uczestniczące państwa na rzecz beneficjentów programu BONUS lub BONUS EUIG i przekazania projektom realizowanym w ramach programu BONUS wkładów rzeczowych w postaci infrastruktury.

Za prawidłowe wykorzystanie przez beneficjentów finansowania przyznanego w ramach programu BONUS odpowiada BONUS EUIG; prawidłowe wykorzystanie jest stwierdzane poprzez niezależny audyt finansowy projektów, przeprowadzany przez BONUS EUIG lub w jego imieniu.

3.5. *Finansowanie projektów w ramach programu BONUS*

Finansowanie projektów w ramach programu BONUS pokrywa, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3 lit. f), do 100 % kosztów kwalifikowalnych obliczanych zgodnie ze wspólnymi zasadami finansowania i wspólnymi stawkami finansowania ustalonymi przez BONUS EUIG w warunkach realizacji oraz zatwierdzonymi przez Komisję w porozumieniu wykonawczym.

ZAŁĄCZNIK II

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM BONUS

Program BONUS jest zarządzany przez BONUS EUIG za pośrednictwem jego Sekretariatu. Do celów programu BONUS, BONUS EUIG ustanawia następujące struktury:

- a) Komitet Sterujący;
- b) Sekretariat;
- c) Radę Konsultacyjną;
- d) Forum Badań Sektorowych; oraz
- e) Forum Koordynatorów Projektów.

- a) *Komitet Sterujący* jest najwyższym organem BONUS EUIG, odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji oraz zarządzanie Sekretariatem. Komitet Sterujący składa się z wyższych urzędników z instytucji finansujących i zarządzających badaniami, mianowanych przez członków BONUS EUIG. Na czele Komitetu stoi Przewodniczący – funkcję tę obejmuje co roku inny członek BONUS EUIG na zasadzie rotacji. Poprzedni, obecny i przyszły przewodniczący stanowią Komitet Zarządzający, który wspiera Sekretariat w kwestiach o znaczeniu strategicznym. Uwzględniając wnioski Sekretariatu, Komitet Sterujący podejmuje decyzje dotyczące strategicznego ukierunkowania programu BONUS, w tym decyzje dotyczące określania i aktualizacji programu BONUS, planowania zaproszeń do składania wniosków, profilu budżetu, kryteriów kwalifikowalności i wyboru, grupy osób dokonujących oceny, zatwierdzenia listy rankingowej projektów przewidzianych do finansowania w ramach programu BONUS, monitorowania postępu projektów finansowanych w ramach programu BONUS oraz nadzoru, zapewniającego właściwą i dobrze zorganizowaną pracę Sekretariatu w kwestiach związanych z programem BONUS.
 - b) *Sekretariatem* kieruje dyrektor wykonawczy, który wprowadza w życie decyzje Komitetu Sterującego i pełni funkcję głównego przedstawiciela programu BONUS zarówno wobec Komisji, jak i różnych krajowych agencji finansujących. Sekretariat jest odpowiedzialny za ogólne koordynowanie i monitorowanie działań w ramach programu BONUS, publikowanie, ocenę i wyniki zaproszeń do składania wniosków oraz monitorowanie finansowanych projektów pod względem kontraktowym i naukowym, oraz za składanie Komitetowi Sterującemu sprawozdań z postępu. Odpowiada również za planowanie i organizowanie konsultacji z zainteresowanymi stronami i Radą Konsultacyjną oraz późniejsze włączenie wyników tych konsultacji do strategicznego programu badań i ich zsynchronizowanie z tym programem, a także za efektywne współdziałanie na płaszczyźnie naukowej i politycznej.
 - c) *Rada Konsultacyjna* służy pomocą Komitetowi Sterującemu i Sekretariatowi. Składa się z naukowców o uznanej międzynarodowej reputacji, przedstawicieli zainteresowanych stron, w tym np. dostawców usług z sektora turystyki, energii odnawialnej, rybołówstwa i akwakultury, transportu morskiego, biotechnologii i technologii, a także z organizacji na rzecz przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego zainteresowanych tymi sektorami oraz przedstawicieli innych zintegrowanych programów badań Morza Bałtyckiego i innych regionalnych mórz europejskich. Przekazuje ona niezależne porady, wskazówki i zalecenia dotyczące kwestii z zakresu nauki i polityki mających znaczenie dla programu BONUS; obejmuje to poradnictwo dotyczące celów, priorytetów i ukierunkowania programu BONUS, sposobów ulepszenia realizacji programu BONUS, osiągnięcia rezultatów badań i ich jakości, budowania zdolności, tworzenia sieci kontaktów oraz znaczenia działań dla osiągnięcia celów programu BONUS. Rada Konsultacyjna pomaga również w wykorzystywaniu i upowszechnianiu wyników programu BONUS.
 - d) *Forum Badań Sektorowych* składa się z przedstawicieli ministerstw oraz innych podmiotów zajmujących się badaniem ekosystemu Morza Bałtyckiego i zarządzaniem nim. Zbiera się ono raz do roku na spotkaniu konsultacyjnym w celu omówienia rezultatów programu BONUS i pojawiających się potrzeb badawczych w perspektywie procesu decyzyjnego. Służy jako forum wspierania ogólnobałtyckiej integracji badań naukowych, w tym odpowiednich badań finansowanych na poziomie sektorowym, oraz wykorzystywania wspólnej infrastruktury i tworzenia odnośnych planów.
 - e) *Forum Koordynatorów Projektów* składa się z koordynatorów projektów finansowanych w ramach programu BONUS. Pomaga ono Sekretariatowi w kwestiach dotyczących koordynacji programu BONUS pod względem naukowym oraz w integracji i syntezie wyników badań.
-